

Halil Mert ÖZEL

Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Ana Bilim Dalı
Araştırma Görevlisi

TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN TARAFLARCA DEĞİŞTİRİLMESİ

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	VII
ÖNSÖZ.....	IX
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XV
Giriş.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDE DEĞİŞİKLİK KAVRAMI VE TARAFLARCA YAPILACAK DEĞİŞİKLİKLERİN ÖZELLİKLERİ

I. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDE DEĞİŞİKLİK KAVRAMI	3
A. Sözleşmedeki Hükümün Kaldırılması veya Kapsamının Daraltılması	4
B. Sözleşmedeki Hükümün Kapsamının Genişletilmesi.....	4
C. Sözleşmede Yeni Bir Hükme Yer Verilmesi.....	5
D. Normun Hukuki Niteliğinin Değiştirilmesi	5
E. Değişikliklerin İşçinin Lehine veya Aleyhine Olması.....	6
II. DEĞİŞİKLİK SAYILMAYACAK DURUMLAR.....	7
A. Belirsiz Unsurlara Gönderme (Atıf) Yapma.....	7
B. Yorum Anlaşması	8
III. DEĞİŞİKLİĞİN SEBEPLERİ.....	9
A. Ekonomik Durumun Değişmesi.....	10
B. İdari Kararlar	12
C. Diğer Sebepler	12
IV. DEĞİŞİKLİĞİN HUKUKİ NİTELİĞİ	13
V. DEĞİŞİKLİĞİN ŞEKLİ.....	14

VI. DEĞİŞİKLİĞİN GÖREVLİ MAKAMA VERİLMESİ VE İŞYERİNDE İLANI	18
VII. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN YARGI KARARIYLA DEĞİŞTİRİLMESİNİN TARAFLARCA DEĞİŞTİRİLMESİNDEN FARKLARI.....	19

İKİNCİ BÖLÜM
TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDE DEĞİŞİKLİK
YAPMA YETKİSİ

I. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPMA YETKİSİNİN YASAL DAYANAĞI.....	23
A. 275 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu Döneminde	23
B. 2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu Döneminde	25
C. 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu Döneminde	25
II. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPMA YETKİSİNE SAHİP OLANLAR.....	27
III. DEĞİŞİKLİK YAPMA YETKİSİ BULUNMAYANLAR TARAFINDAN YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER.....	32
IV. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPMA YETKİSİNİN SÜRESİ	33
V. DEĞİŞİKLİK YAPMA YETKİSİ BAKIMINDAN ÖZELLİK ARZ EDEN DURUMLAR	36
A. İşçi Sendikasının Toplu İş Sözleşmesi Yapma Yetkisini Kaybetmesi.....	36
B. Sendikanın Tüzel Kişiliğinin Sona Ermesi.....	38
1. İşçi Sendikası Bakımından.....	38
2. İşveren Sendikası Bakımından.....	38
C. Sendikanın Faaliyetinin Durdurulması.....	39
D. Sendikanın Başka Sendikaya Katılması veya Başka Sendikayla Birleşmesi.....	39

E. İşverenin Toplu İş Sözleşmesi Akdedildikten Sonra Sendikaya Üye Olması	40
F. İşverenin Sendika Üyeliğinin Sona Ermesi	41
G. İşyerinin Girdiği İşkolunun Değişmesi	43
1. İşverenin Sendikaya Üye Olması Durumunda	43
2. İşverenin Sendikaya Üye Olmaması Durumunda	44
H. Toplu İş Sözleşmesinin Taraflarca Akdedilmemesi	44
I. Tarafların Özel Hakeme Başvurması	45
J. Toplu İş Sözleşmesinin Teşmil Edilmesi	46
K. İşyerinin veya Bir Bölümünün Devredilmesi	48
L. İşverenin Yeni İşyeri Açması veya İşyerinin Kapatılması	53

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDE TARAFLARCA YAPILACAK DEĞİŞİKLİĞİN İÇERİĞİ VE SONUÇLARI

I. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDE TARAFLARCA YAPILACAK DEĞİŞİKLİĞİN İÇERİĞİ	55
A. Taraflarca Değiştirilemeyecek Hükümler	55
1. Toplu İş Sözleşmesinin Süresi	56
2. Toplu İş Sözleşmesine Dahil Edilemeyecek Hükümler	58
3. Mutlak Emredici Hükümler	59
4. Nötr Hükümler	62
5. Açıklayıcı Hükümler	63
B. Taraflarca Değiştirilebilecek Hükümler	64
1. Tarafların Karşılıklı Hak ve Borçlarına İlişkin Hükümler	65
2. Normatif Hükümler	66
II. DEĞİŞİKLİKLERİN DOĞMUŞ HAKLARA MÜDAHALE ETMEMESİ	67
A. İş Sözleşmesinin Yapılmasına İlişkin Hükümler Bakımından	70
B. İş Sözleşmesinin Sona Ermesine İlişkin Hükümler Bakımından	73

C. İş Sözleşmesinin İçeriğine İlişkin Hükümler Bakımından.....	78
III. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDE TARAFLARCA YAPILACAK	
DEĞİŞİKLİĞİN SONUÇLARI.....	82
A. Değişikliğin İleriye Etkili Olması.....	83
B. Değişikliğin Doğrudan ve Emredici Etkisi.....	86
C. Değişikliğin İş Sözleşmelerine Aykırı Olmaması.....	87
D. Dürüstlük Kuralına Aykırı Değişiklikler.....	92
IV. DEĞİŞİKLİKLERLE İLGİLİ UYUŞMAZLIKLAR.....	95
A. Uyuşmazlıkların Hukuki Niteliği.....	95
B. Uyuşmazlıkların Çözümü.....	96
SONUÇ	101
KAYNAKÇA.....	105